

Уочи најављеног дијалога између централне власти и привремених косметских институција појавили су се бројни прилози, изјаве званичника и осврти појединаца у вези сатима шта би могла и шта би требало да буде тема. Лепеза је широка: од разговора о техничким питањима, која „живот значе за обичне људе“, до дијалога о статусу покрајине. С тим у вези у дневном листу *Политика* појавио се 3. октобра 2010. године упадљив наслов „Приштина распродаје 220 милијарди долара“. Повод оваквом бомбастом наслову била је тема „Имовина Србије на Космету“.

Широј јавности се не нуде нити нови подаци нити нови ставови, који јој нису презентирани у последњих десет година. Заблуде, које су постојале у структурама власти у овом периоду у вези са Косметом, нису превазиђене до дана данашњег. Док је за време владавине режима Јосипа Броза постојала нескривена намера да се Космет институционално што више одвоји од остатка Србије, руководства Србије у 80-им и 90-им годинама нису зауставила неповољне трендове, што је и разумљиво, јер су били у питању верни следбеници политике Јосипа Броза.

Док је за време владавине режима Јосипа Броза постојала нескривена намера да се Космет институционално што више одвоји од остатка Србије, руководства Србије у 80-им и 90-им годинама нису зауставила неповољне трендове, што је и разумљиво, јер су били у питању верни следбеници политике Јосипа Броза.

Актуелно руководство Србије се нашло пред невиђеним међународним притиском да се сецесија Космета уз жестоку НАТО агресију легализује. Водеће земље Запада, које су кумовале разбијању Југославије, раде и на разбијању Србије. Ако је политика ЕУ доследна у погледу стварања Европе без граница, онда се логично поставља питање зашто ЕУ у случају Југославије, а сада Србије, ради на дезинтеграцији овог простора. У том погледу чињенице су неумољиве. А све се одвија по сценарију Међународне кризне групе. Креатори југословенске кризе су свесни да од међународног признања независности Космета са аспекта међународног права нема ништа док га остатак Србије, односно актуелна власт, не призна.

Пише: Милисав Станковић
недеља, 30 јануар 2011 13:16

Поставља се питање како се може говорити о „Имовини Србије на Космету“ када је оно саставни део Србије. Уместо тога, умесније је говорити о судбини државне имовине на Космету. Стога није јасна ни претња једног званичника о спремању тужби пред међународним судовима. Та претња би имала сасвим другу тежину да је актуелна власт одмах након 5. октобра донела закон о реституцији и денационализацији. Српска православна црква, као један од највећих земљопоседника на Космету пре Другог светског рата, имала би далеко веће учешће у власништву земље од 0,001% (један промил) како се наводи. Овај промил учешћа СПЦ звучи гротексно. Ако се сетимо ТВ интервјуа са државним секретаром Слободаном Илићем из Министарства финансија да ће закон о реституцији и денационализацији бити у скупштинској процедури до краја 2009. године или га више нећемо видети у тој функцији. Закона још увек нема, а тога господина и даље гледамо повремено на ТВ у истој функцији.

У вези са наведеним биће интересантно видети колико ће бити успешна најважна једног другог званичника из Министарства за Космет да ће Влада оспорити 87% приватизоване имовине у овој покрајини. А представник Привредне коморе Србије говори о Космету као тржишту од 2 милиона становника, о промету између Србије и Космета и суфициту на страни Србије као да је у питању друга држава. Све то упућује на закључак да постоји конфузија у погледу односа према Космету.

Основни проблем, који се јављао на нашој страни је тај што није схваћено да је за стабилност државе и јачање демократије у њој било од изузетне важности доношење закона о реституцији и денационализацији, децентрализација власти кроз преношење надлежности са Републике на општине и израда свеобухватног плана реинтеграције Космета у уставно-правни систем земље и доследна примена Резолуције 1244 СБ УН.

Основни проблем који се јављао на нашој страни је тај што није схваћено да је за стабилност државе и јачање демократије у њој било од изузетне важности доношење закона о реституцији и денационализацији, децентрализација власти кроз преношење надлежности са Републике на општине и израда свеобухватног плана реинтеграције Космета у уставно-правни систем земље и доследна примена Резолуције 1244 СБ УН. То је у основи оно што је требало урадити. Оно што није требало урадити је прихватање преговора пре две године о статусу Космета. Та лажна дилема „статуса“ је наметнута од стране међународних званичника, како би се дезавуисала ова резолуција. Зашто? Па статус Космета је одређен нашим правним поретком, као што је одређен статус било кога другог дела територије Србије. Поред тога, статус је одређен и поменутом резолуцијом, која је за овај део Србије одредила „суштинску аутономију“. Суверенитет Србије је потврђен не само Резолуцијом 1244, што је у свом обраћању изнео и председник Међународног суда правде, већ и низом других резолуција СБ УН, али и Резолуцијом

47/1 Генералне скупштине УН од 22.09.1992. године. Са становишта државе Србије уопште није било сврсисходно водити преговоре о статусу Космета, с обзиром на то да је то нешто што је већ одређено како нормама домаћег тако и међународног права, нити се обраћати (поново) Генералној скупштини УН и Међународном суду правде за мишљење. Самим чином тражења мишљења демонстрирано је непознавање суштине проблема. Индикативно је да су представници САД и Велике Британије подржали у Комитету 28 наш захтев упућен највишем органу УН. Стога није јасно да ли је ова иницијатива наш изум или је она производ „размене мишљења“ са САД. Ако наши званичници нису знали какав је однос снага у Међународном суду правде у Хагу, онда званичници САД засигурно јесу. Уосталом „размене мишљења“ тога типа нису реткост у односима великих сила и малих држава. Таква једна „размена мишљења“ са ЕУ произвела је заједничку резолуцију са ЕУ коју смо послали Генералној скупштини УН.

Уколико желимо да Космет као средиште средњовековне српске културе и духовности остане саставни део Србије, а јасно је да није у питању само жеља, већ и норма на коју Устав Србије обавезује, онда би требало приступити изради свеобухватног плана реинтеграције ове покрајине у уставно-правни систем земље

Најзад, уколико желимо да Космет као средиште средњовековне српске културе и духовности остане саставни део Србије, а јасно је да није у питању само жеља, већ и норма на коју Устав Србије обавезује, онда би требало приступити изради свеобухватног плана реинтеграције ове покрајине у уставно-правни систем земље, који би обухватио економску (ревитализација привреде и запосленост), здравствено-социјалну и просветну сферу, инфраструктуру и низ других питања. Али наша брига мора бити и о Албанцима и припадницима других етничких заједница на Космету, јер су они држављани Србије. А притом се мора решавати и питање илегално досељених држављана суседне Албаније на начин како то раде Немачка, Француска, Белгија и друге земље ЕУ са нашим грађанима са југоистока Србије. Уосталом, након усвајања Резолуције 1244 СБ УН, ниједна влада Србије није разрадила и понудила план „суштинске аутономије“. Уместо тога, лансиране су бројне паролe попут „највећа могућа аутономија“, „аутономија какву свет не познаје“, „више од аутономије мање од независности“, „не може неко да добије све а неко ништа“, те спремни смо да Албанцима препустимо 95% надлежности (Слободан Самарџић), па „слажем се са Самарџићем можда и више од 95%“ (Вук Јеремић). А све то са државотворним приступом нема ништа заједничко.

Припрема садржине „суштинске аутономије“ изискује темељиту разраду свих елемената коју би њу чинили уочи предстојећег дијалога између представника централне власти и привремених институција.